

ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการจัดการตนเองของผู้ป่วยหลอดเลือดแดงส่วนปลายตีบตัน
ภายหลังได้รับการรักษาผ่านทางสายสวนหลอดเลือดแดง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2556

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ปัจจัยทำนายพฤติกรรมจัดการตนเองของผู้ป่วยหลอดเลือดแดงส่วนปลายตีบตันภายหลังได้รับการรักษาผ่านทางสายสวนหลอดเลือดแดง

FACTORS PREDICTING SELF-MANAGEMENT BEHAVIORS OF PATIENTS WITH PERIPHERAL ARTERIAL OCCLUSIVE DISEASE POST-ENDOVASCULAR THERAPY

สุนันทา ตนกलय 5337940 NSAN/M

พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: สุวิมล กิมปี, ค.ม. (วิจัยการศึกษา), สุพร คณัชคุชฎีกุล, พย.ค., ชุมพล ว่องวานิช, พ.บ., ว.ว. (ศัลยศาสตร์), อ.ว. (ศัลยศาสตร์หลอดเลือด), เกศศิริ วงษ์คงคำ, Ph.D. (NURSING)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาอำนาจการทำนายพฤติกรรมจัดการตนเองของผู้ป่วยหลอดเลือดแดงส่วนปลายตีบตันภายหลังได้รับการรักษาผ่านทางสายสวนหลอดเลือดแดง โดยใช้กรอบทฤษฎีพฤติกรรมจัดการตนเองของบุคคลและกรอบทฤษฎีของ Ryan และ Sawin เป็นกรอบแนวคิด กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยหลอดเลือดแดงส่วนปลายตีบตันและได้รับการรักษาผ่านทางสายสวนหลอดเลือดแดง ที่มาติดตามการตรวจรักษาที่หน่วยตรวจโรคผู้ป่วยนอก และหน่วยตรวจรักษาด้วยเครื่องมือพิเศษและติดตามผล ณ โรงพยาบาลศิริราช จำนวน 78 ราย ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป พฤติกรรมจัดการตนเอง อาการอ่อนล้า การสื่อสารระหว่างผู้ป่วยกับเจ้าหน้าที่สุขภาพ และการรับรู้ความเจ็บป่วยฉบับย่อ วิเคราะห์โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ป่วยหลอดเลือดแดงส่วนปลายตีบตันฯ มีพฤติกรรมจัดการตนเองอยู่ในระดับดี (mean = 3.85, SD = 0.37) อาการอ่อนล้า การรับรู้ความเจ็บป่วย และการสื่อสารระหว่างผู้ป่วยกับเจ้าหน้าที่สุขภาพพร้อมกันทำนายพฤติกรรมจัดการตนเองของผู้ป่วยหลอดเลือดแดงส่วนปลายตีบตันฯ ได้ร้อยละ 10 ($R^2 = .10, p < .05$) ซึ่งอาการอ่อนล้าสามารถทำนายพฤติกรรมจัดการตนเองของผู้ป่วยหลอดเลือดแดงส่วนปลายตีบตันภายหลังได้รับการรักษาผ่านทางสายสวนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = -.303, p < .05$)

ดังนั้น พยาบาลต้องให้ความสำคัญในปัญหาด้านอาการอ่อนล้าของผู้ป่วยหลอดเลือดแดงส่วนปลายตีบตัน ควรประเมินอาการอ่อนล้าและส่งเสริมการจัดการกับอาการอ่อนล้า รวมถึงส่งเสริมการรับรู้ความเจ็บป่วยและการสื่อสารระหว่างผู้ป่วยกับเจ้าหน้าที่สุขภาพ ทั้งในระยะก่อนและหลังการรักษา ตลอดจนถึงช่วงที่มาติดตามการรักษา เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมจัดการตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: พฤติกรรมจัดการตนเอง / อาการอ่อนล้า / โรคหลอดเลือดแดงส่วนปลายตีบตัน / การรักษาผ่านทางสายสวนหลอดเลือดแดง

FACTORS PREDICTING SELF-MANAGEMENT BEHAVIORS OF PATIENTS WITH PERIPHERAL ARTERIAL OCCLUSIVE DISEASE POST-ENDOVASCULAR THERAPY

SUNUNTHA TONKLAI 5337940 NSAN/M

M.N.S. (ADULT NURSING)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: SUVIMOL KIMPEE, M.Ed. (RESEARCH), SUPORN DANAIDUTSADEEKUL, D.N.S., CHUMPOL WONGWANIT, M.D., KESSIRI WONGKONGKAM, Ph.D. (NURSING)

ABSTRACT

This descriptive research aimed to study the factors predicting self-management behaviors of patients with peripheral arterial occlusive disease, post-endovascular therapy. The Individual and Family Self-Management Theory of Ryan and Sawin was used as the conceptual framework. The sample consisted of 78 patients who were peripheral arterial occlusive disease patients and had post-endovascular therapy. The patients followed up at the out-patient department, and the Special Medical Instrument for Treatment and Follow-up unit, Siriraj Hospital. The researcher collected data by using interviews. The interview instruments were demographic characteristics, self-management behaviors, the Revised Piper Fatigue Scale, patient-provider communication, and the Brief Illness Perception Questionnaire. The data were analyzed by using multiple regression analysis.

The results revealed that self-management behaviors of patients with peripheral arterial occlusive disease, post-endovascular therapy, were good (mean = 3.85, SD = 0.37). Fatigue, illness perception, and patient-provider communication could be used to predict self-management behaviors in 10 % ($R^2 = .10$, $p < .05$). Fatigue was the factor that could predict self-management behaviors of patients with peripheral arterial occlusive disease, post-endovascular therapy, with statistical significance ($\beta = -.303$, $p < .05$).

Therefore, nurses have to recognize the important problem of fatigue in peripheral arterial occlusive disease patients. The nurses should assess for fatigue level and promote fatigue management, including promote illness perception and patient-provider communication during pre-post therapy and follow-up period, so that the effective self-management behaviors can be provided.

KEY WORDS: SELF-MANAGEMENT BEHAVIORS / FATIGUE / PERIPHERAL ARTERIAL OCCLUSIVE DISEASE / ENDOVASCULAR THERAPY

177 pages